

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 25 lipca 2017 r.

Znak:WK-610/12/4/17

Pan
Marcin Stronczek
Burmistrz
Sośnicowic

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach: 6 kwiecień 2017 r. do 12 maja 2017 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Sośnicowice za okres od 1 stycznia 2013 r. do 12 maja 2017 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 26 maja 2017 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W zakresie udzielania zamówień publicznych i realizacji zadań:

- *W 2015 r. przygotowano i przeprowadzono postępowanie w trybie z wolnej ręki na realizację zadania pn. „Świadczenie usługi konserwacji i eksploatacji oświetlenia ulicznego znajdującego się na terenie Gminy Sośnicowice”, w którym:*
 - *nie dokonano szacowania wartości zamówienia zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.), który stanowi, że podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością. Szacowanie wartości zamówienia konieczne było jako element niezbędny i stanowiący podstawę do przeprowadzenia negocjacji cenowych z potencjalnym wykonawcą usługi;*
 - *nie sporządzono i nie przekazano firmie TAURON Dystrybucja w formie pisemnej zaproszenia do negocjacji oraz projektu umowy zgodnie z art. 68 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, który wymaga, aby wraz z zaproszeniem do negocjacji zamawiający przekazał informacje niezbędne do przeprowadzenia postępowania, w tym istotne dla stron postanowienia, które zostaną wprowadzone do treści zawieranej umowy w sprawie zamówienia publicznego;*
 - *zaniechano wezwania wykonawcy do złożenia oświadczenia o spełnieniu warunków, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień*

publicznych. Powyższym naruszono art. 26 ust. 3 ww. ustawy, zgodnie z którym zamawiający wzywa wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli wymaganych przez zamawiającego oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1, do ich złożenia w wyznaczonym terminie, chyba że mimo ich złożenia oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania.

Wykonawca przed zawarciem umów w sprawie zamówienia publicznego nie złożył powyższego oświadczenia, do czego był zobowiązany zgodnie z art. 68 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych;

- zaniechano sporządzenia protokołu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wg wzoru określonego w załączniku nr 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2010 r. Nr 223, poz. 1458). Stosownie do art. 96 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w trakcie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia, zamawiający sporządza pisemny protokół postępowania o udzielenie zamówienia, zawierający co najmniej: opis przedmiotu zamówienia, informację o trybie udzielenia zamówienia, informacje o wykonawcach, cenę i inne istotne elementy ofert, wskazanie wybranej oferty lub ofert;

- ponadto nie sporządzono wniosku o wszczęcie postępowania zgodnie z § 7 pkt 2 Regulaminu udzielania zamówień publicznych stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 107/2008 Burmistrza Sośnicowic z dnia 17 października 2008 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych. Zgodnie z postanowieniami ww. zarządzenia, wszczęcie postępowania wymaga złożenia wniosku przez komórkę organizacyjną Urzędu do Burmistrza, zatwierdzonego przez Skarbnika Gminy w sprawie zabezpieczenia środków finansowych na przeprowadzenie postępowania i realizację umowy.

Osobą merytorycznie odpowiedzialną za prowadzenie zadania związanego z niniejszym zamówieniem był Inspektor ds. gospodarki komunalnej i drogownictwa w Referacie Gospodarki Gminnej.

Umowę w sprawie ww. zamówienia publicznego ze strony Gminy Sośnicowice zawarł p. Marcin Stronczek – Burmistrz Sośnicowic.

- W 2016 r. przygotowano i prowadzono postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Termomodernizacja budynku OSP w Sierakowicach – I etap”, w którym zamawiający nieprawidłowo sporządził zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, skierowane do wykonawców, którzy złożyli oferty, niezgodnie z art. 92 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisem, zamawiający miał obowiązek niezwłocznie poinformować wszystkich wykonawców o ofertach, które zostały odrzucone, powodach odrzucenia podając jednocześnie uzasadnienie faktyczne i prawne.

W zawiadomieniach o wyborze najkorzystniejszej oferty, skierowanych do wykonawców, którzy złożyli oferty, nie zawarto uzasadnienia faktycznego i prawnego odrzucenia oferty jednego z oferentów. Takie uzasadnienie znajdowało się jedynie w informacji skierowanej do wykonawcy, którego oferta została odrzucona.

Osobą merytorycznie odpowiedzialną za prowadzenie zadania związanego z niniejszym zamówieniem był Inspektor ds. inwestycji w Referacie Gospodarki Gminnej.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego z uwzględnieniem art. 32 ust. 1, art. 68 ust. 1, art. 26 ust. 3, art. 96 ust. 1 oraz art. 92 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164 z późn. zm.) oraz postanowień zarządzenia Nr 107/2008 Burmistrza Sośnicowic z dnia 17 października 2008 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

- *W latach 2015 - 2016 zaniechano przedłożenia Skarbnikowi Gminy Sośnicowice umów celem złożenia kontrasygnaty, co skutkowało naruszeniem art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm., Dz.U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.). Zgodnie z treścią ww. przepisu, do skuteczności czynności prawnej, która może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.*

Powyższe dotyczyło:

a) umowy RGG-O.2711/15/2014 zawartej w dniu 2 stycznia 2015 r. z wynagrodzeniem w wysokości 1.684.844,20 zł brutto na realizację zadania pn.: "Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkujących na terenie Gminy Sośnicowice".

b) umowy ZP-13/2016 zawartej w dniu 26 sierpnia 2016 r. z wynagrodzeniem w wysokości 373.991,04 zł brutto na realizację zadania pn.: "Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkujących na terenie Gminy Sośnicowice".

c) umowy Nr ROiSO/2720/162/2015 zawartej w dniu 28 grudnia 2015 r. o udzielenie dotacji celowej w wysokości 80.000,00 zł na realizację zadania publicznego pn. „Ochrona i promocja zdrowia na terenie Gminy Sośnicowice w roku 2016 r.”

W przepisach wewnętrznych Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach nie przewidziano trybu obiegu dokumentów, zapewniającego przedłożenie Skarbnikowi Gminy (lub osoby upoważnionej) umów celem złożenia kontrasygnaty.

Ww. umowy zawarł p. Marcin Stronczek – Burmistrz Sośnicowic, pomimo braku kontrasygnaty Skarbnika Gminy.

Wniosek nr 2

Ustalić procedury wewnętrzne w zakresie obiegu dokumentów pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach w sposób zapewniający udzielenie kontrasygnaty przez Skarbnika Gminy zgodnie z wymogami art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki mieniem komunalnym:

- *Do dnia zakończenia kontroli zaniechano opracowania planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 25 ust. 1 i 2 w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2016 r. ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r., Nr 102, poz. 651 z późn. zm., Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 782 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 2147 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami, gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje burmistrz, a gospodarowanie zasobem polegało w szczególności m.in. na sporządzeniu planu wykorzystania zasobu. Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach, aktualnie trwa szczegółowa analiza gminnego zasobu w celu ustalenia programu zagospodarowania nieruchomości oraz opracowania szczegółowych prognoz.*

Decyzja o podjęciu przez pracowników Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach czynności zmierzających do sporządzenia planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości należała do p. Marcina Stronczonego – Burmistrza Sośnicowic.

Wniosek nr 3

Opracować plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, stosownie do wymogów art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r., poz. 2147 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *W 2015 r. i w 2017 r. nieterminowo uregulowano zobowiązania Gminy Sośnicowice z tytułu rat pożyczek zaciągniętych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, czym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013 r., poz. 885 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.*

Zgodnie z harmonogramami spłat rat pożyczek, Gmina Sośnicowice:

➤ *na dzień 15 grudnia 2015 r. była zobowiązana do spłaty rat w wysokości:*

- 183.000,00 zł z tytułu umowy Nr 171/2011/72/OW/ok./st/P z dnia 8 lipca 2011 r.,
- 5.037,06 zł z tytułu umowy Nr 65/2013/72/OA/poe/P z dnia 29 maja 2013 r.,
- 1.440,00 zł z tytułu umowy Nr 181/2013/72/OZ/si/nf/P z dnia 1 sierpnia 2013 r.
- 25.685,00 zł z tytułu umowy Nr 50/2014/72/OA/poe/P z dnia 6 czerwca 2014 r.,
- 300,00 zł z tytułu umowy Nr 260/2014/72/OZ/si/nf/P z dnia 17 września 2014 r.

Zapłaty dokonano 22 grudnia 2015 r., przy czym środki na rachunek WFOŚiGW wpłynęły 23 grudnia 2015 r., tj. 8 dni po terminie;

➤ *na dzień 1 marca 2017 r. była zobowiązana do spłaty raty w wysokości 5.600,00 zł z tytułu umowy Nr 252/2014/72/OA/oe/P z dnia 17 września 2014 r. Zapłaty dokonano 14 marca 2017 r., tj. 13 dni po terminie.*

W związku z nieterminowo uregulowanymi ww. zobowiązaniami Gmina Sośnicowice w dniu 31 grudnia 2015 r. poniosła na rzecz WFOŚiGW w Katowicach wydatek z tytułu odsetek w łącznej kwocie 271,66 zł, zgodnie z otrzymaną notą obciążeniową nr 123/2015 z dnia 28 grudnia 2015 r.

Przyczyną niedokonania w terminie spłat ww. rat było przeoczenie Inspektora ds. Księgowości i ewidencji mienia w Referacie Finansowym, odpowiedzialnego, zgodnie z zakresem czynności, za przestrzeganie terminów regulowania zobowiązań. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Leszek Pietrasiński – Skarbnik Gminy.

Nieprawidłowości w zakresie regulowania zobowiązań z tytułu rat pożyczek stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu Znak: WK-6100/42/4/13/14 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z dnia 13 maja 2014 r.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach w zakresie terminowego regulowania zobowiązań Gminy Sośnicowice z tytułu rat zaciągniętych pożyczek, zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W zakresie gospodarki pieniężnej:

- *W latach 2016 - 2017 do dnia kontroli w sporządzanych raportach kasowych RK/Wydatki, ujmowano w jednej pozycji w łącznej kwocie zwrócone pracownikom Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach koszty podróży służbowych (delegacji), czym naruszono art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.). Zgodnie z jego treścią, podstawą zapisów (w księgach rachunkowych) mogą być również sporządzone przez jednostkę dowody księgowe zbiorcze - służące do dokonania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, które muszą być w dowodzie zbiorczym pojedynczo wymienione.*

Powyższe stwierdzono na przykładzie raportów kasowych, które są dowodami zbiorczymi:

- *Nr 51 z 6 grudnia 2016 r., gdzie w poz. 2 ujęto zwroty kosztów 11 delegacji, łącznie na kwotę 502,74 zł,*
- *Nr 52 z 12 grudnia 2016 r., gdzie w poz. 2 ujęto zwroty kosztów 8 delegacji, łącznie na kwotę 232,99 zł,*
- *Nr 53 z 14 grudnia 2016 r., gdzie w poz. 3 ujęto zwroty kosztów 10 delegacji, łącznie na kwotę 407,87 zł,*
- *Nr 54 z 16 grudnia 2016 r., gdzie w poz. 2 ujęto zwroty kosztów 8 delegacji, łącznie na kwotę 331,02 zł,*
- *Nr 55 z 20 grudnia 2016 r., gdzie w poz. 2 ujęto zwroty kosztów 9 delegacji, łącznie na kwotę 347,26 zł,*
- *Nr 56 za okres 28 - 30 grudnia 2016 r., gdzie w poz. 2 ujęto zwroty kosztów 4 delegacji, łącznie na kwotę 199,14 zł,*
- *Nr 1 z 9 stycznia 2017 r., gdzie w poz. 3 ujęto zwroty kosztów 2 delegacji, łącznie na kwotę 43,99 zł,*
- *Nr 3 za okres 24 - 27 stycznia 2017 r., gdzie w poz. 16 ujęto zwroty kosztów 3 delegacji, łącznie na kwotę 47,26 zł,*
- *Nr 5 z 31 stycznia 2017 r., gdzie w poz. 5 ujęto zwroty kosztów 2 delegacji, łącznie na kwotę 162,40 zł.*

W trakcie kontroli przedłożono raport kasowy Nr 19/WYDATKI, sporządzony 9 maja 2017 r., w którym poszczególne zwroty kosztów podróży służbowych zostały ujęte w odrębnych pozycjach.

Sporządzanie raportów kasowych należało, zgodnie z zakresem czynności, do Inspektora ds. plac i obsługi kasowej w Referacie Finansowym Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach, nad którym bezpośredni nadzór sprawował p. Leszek Pietrański – Skarbnik Gminy Sośnicowice.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach w zakresie prawidłowego sporządzania raportów kasowych, stosownie do art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W bilansach z wykonania budżetu Gminy Sośnicowice, sporządzonych wg stanu na: 31 grudnia 2014 r., 31 grudnia 2015 r. i 31 grudnia 2016 r. nie wykazano zobowiązań finansowych w pozycji I.1.1. „Zobowiązania finansowe krótkoterminowe (do 12 miesięcy)”, a zobowiązania krótkoterminowe wykazano w poz. I.1.2 „Zobowiązania długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)”.*

Naruszono tym art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.).

Zgodnie z definicją zawartą w powyższym przepisie ustawy o rachunkowości, przez zobowiązania krótkoterminowe rozumie się ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub część tych pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zgodnie z wyliczeniami dokonаныmi przez pracowników Referatu Finansowego, na podstawie harmonogramów spłat zaciągniętych pożyczek, Gmina Sośnicowice z ww. tytułu posiadała zobowiązania przypadające do spłaty w roku następnym: na dzień 31 grudnia 2014 r. w wysokości 1.078.372,46 zł, na dzień 31 grudnia 2015 r. w wysokości 1.065.410,28 zł, na dzień 31 grudnia 2016 r. w wysokości 1.052.873,11 zł. W trakcie kontroli przedłożono korektę bilansu z wykonania budżetu Gminy Sośnicowice sporządzonego na dzień 31 grudnia 2016 r.

Przygotowywanie ww. danych do sporządzenia bilansów z wykonania budżetu Gminy Sośnicowice należało do zadań Inspektora ds. księgowości i ewidencji mienia w Referacie Finansowym Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach, podległego bezpośrednio p. Leszkowi Pietrańskiemu – Skarbnikowi Gminy.

Wskazane powyżej bilanse z wykonania budżetu podpisali: p. Marcin Stronczonek – Burmistrz Sośnicowic i p. Leszek Pietrański – Skarbnik Gminy Sośnicowice.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach w zakresie przygotowywania prawidłowych danych do sporządzenia bilansów z wykonania budżetu w Gminy Sośnicowice, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. 760), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

- *W sprawozdaniach Rb-UZ -rocznych sprawozdaniach uzupełniającym o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych, sporządzonych wg stanu na koniec roku: 2014, 2015 i 2016, wykazano nieprawidłowo ustalone wartości w części C4 - Kredyty i pożyczki według pozostałego terminu zapadalności - stan na koniec okresu sprawozdawczego (wg wartości nominalnej), w kolumnie 3 i kolumnie 4. Naruszono tym wymogi określone w § 18 ust. 1 pkt 4, ust. 3 i ust. 5 oraz § 22 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773). Stosownie do treści ww. przepisów, część C. sprawozdania - Struktura terminowa zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek (...) oraz wyemitowanych papierów wartościowych składa się (m.in.) z zestawienia C4- Kredyty i pożyczki według pozostałego terminu zapadalności - stan na koniec okresu sprawozdawczego. Przez pozostały termin zapadalności należy rozumieć termin, który pozostał do spłaty danego zobowiązania, licząc od ostatniego dnia okresu sprawozdawczego, za który jest sporządzane sprawozdanie.*

W zestawieniach według pozostałego terminu zapadalności klasyfikuje się zobowiązania na podstawie terminu ostatecznej spłaty względem ostatniego dnia okresu sprawozdawczego. Jeżeli zobowiązanie spłacane jest w ratach, do ustalenia przedziałów zapadalności są brane pod uwagę daty spłaty poszczególnych rat. Oznacza to, że na potrzeby tego zestawienia każdą ratę należy traktować jak odrębny tytuł dłużny.

Sposób wykazywania danych wynikających z ww. tytułów w układzie kolumn, jest następujący:

- w kolumnie 3 - (0,1> wykazuje się wartość nominalną zaciągniętych kredytów i pożyczek, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, których pozostały termin zapadalności jest równy rokowi bądź krótszy od jednego roku,

- w kolumnie 4 - (1,5> - wykazuje się wartość nominalną zaciągniętych kredytów i pożyczek, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, których pozostały termin zapadalności jest dłuższy niż rok, ale nie dłuższy niż pięć lat,

Zgodnie z wyliczeniami dokonanyymi przez pracowników Referatu Finansowego w oparciu o harmonogramy spłat zaciągniętych pożyczek, w części C, sprawozdania - Struktura terminowa zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek (...) oraz wyemitowanych papierów wartościowych, w zestawieniu C4- Kredyty i pożyczki według pozostałego terminu zapadalności, w kolumnie 3 (0,1) Gmina Sośnicowice powinna wykazać w przedmiotowym sprawozdaniu, sporządzonym na koniec

- 2014 r. – kwotę 1.078.372,46 zł, podczas gdy wykazano kwotę 1.023.172,46 zł,

- 2015 r. – kwotę 1.065.410,28 zł, podczas gdy wykazano kwotę 1.117,635,48 zł,
- 2016 r. – kwotę 1.052.873,11 zł, podczas gdy wykazano kwotę 23.533,11 zł.
Tym samym niewłaściwe dane zostały wykazane odpowiednio w kol. 4 – (1,5). W trakcie kontroli przedłożono korektę sprawozdania Rb-UZ sporządzonego na dzień 31 grudnia 2016 r.

Przygotowywanie ww. danych do sporządzenia sprawozdań należało do zadań Inspektora ds. księgowości i ewidencji mienia w Referacie Finansowym Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach, podległego bezpośrednio p. Leszkowi Pietrasińskiemu – Skarbnikowi Gminy. Wskazane powyżej sprawozdania Rb-UZ podpisali: p. Marcin Stronczonek – Burmistrz Sośnicowic i p. Leszek Pietrasiński – Skarbnik Gminy Sośnicowice.

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach w zakresie prawidłowego wykazywania wartości nominalnych z tytułu zaciągniętych pożyczek ze względu na pozostały termin zapadalności w Rb-UZ rocznym sprawozdaniu uzupełniającym o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych, stosownie do wymogów § 18 ust. 1 pkt 4, ust. 3 i ust. 5 oraz § 22 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

- W latach 2014 - 2016 w jednostkowych kwartalnych sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec IV kwartału (odpowiednio 2014 r.-korekta nr 1, 2015 r.-korekta nr 1, 2016 r.-korekta nr 3) w części AN 3.2. „Depozyty na żądanie” nieprawidłowo wykazano środki pieniężne za 2014 r. w wysokości 1.978.147,12 zł, za 2015 r. w wysokości 3.221.941,48 zł, za 2016 r. w wysokości 2.435.285,80 zł.

Powyższe było niezgodne z zasadami sporządzania tego sprawozdania określonymi w § 13 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247 z późn.zm., Dz. U. z 2014 r., poz. 1773). Stosownie do § 13 ust. 1 pkt 4 ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań, w kategorii depozyty wykazuje się stan środków zdeponowanych w banku, ale nie wykazuje się środków znajdujących się na rachunku bankowym na koniec IV kwartału, otrzymanych od innej jednostki lub na rzecz innej jednostki, które będzie zobowiązana zwrócić w wyniku rozliczenia w następnym kwartale, z uwzględnieniem okresu przejściowego np. dotacji. Takie środki wykazuje jednostka, której zostały one zwrócone w kwartale następnego roku budżetowego i zaliczane przez nią do środków poprzedniego okresu sprawozdawczego, czyli IV kwartału. Jednostka nie wykazuje również środków, które otrzymała na rachunek, a które dotyczą wykonania zobowiązań przyszłego okresu sprawozdawczego – kwartału następnego roku budżetowego.

Przyczyną powyższego była niewłaściwa interpretacja przepisów ww. rozporządzenia przez pracowników Referatu Finansowego Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach.

Sprawozdania jednostkowe Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych przedłożone kontrolującym podpisali:

wg stanu na koniec IV kwartału roku 2014 i 2015 - korekta nr 1- p. Leszek Pietrasiński – Skarbnik Gminy i z upoważnienia Burmistrza – p. Kazimierz Kaczmar – Sekretarz Gminy, wg stanu na koniec IV kwartału roku 2016 - korekta nr 3 - p. Leszek Pietrasiński – Skarbnik Gminy i p. Marcin Stronczek – Burmistrz Sośnicowic.

Zadania w zakresie przygotowania danych i sporządzania sprawozdań w zakresie operacji finansowych należały do Inspektora ds. księgowości i ewidencji mienia oraz Inspektora ds. księgowości finansowo-budżetowej w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Leszek Pietrasiński – Skarbnik Gminy Sośnicowice.

Wniosek nr 8

Zapewnić prawidłowe sporządzanie sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych w zakresie wykazywania danych w wierszu „depozyty na żądanie”, stosownie do zasad określonych w § 13 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773).

- *W latach 2013 - 2017 (do dnia zakończenia kontroli) nie ujmowano przypisu należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na koncie 221- „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 720 – „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” w księgach rachunkowych jednostki Urząd Miejski w Sośnicowicach w chwili powstania takiej należności.*

Powyższe było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.) oraz zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., 289 z późn. zm., Dz.U. z 2017 r., poz. 760), a także z zapisami w uregulowaniach wewnętrznych wprowadzonych zarządzeniem Nr 56/2016 Burmistrza Sośnicowic z dnia 28 czerwca 2013 r. wraz ze zmianami oraz zarządzeniem Nr 92/2014 Burmistrza Sośnicowic z dnia 30 września 2014 r. wraz ze zmianami.

Ponadto, do konta 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” nie prowadzono ewidencji analitycznej według dłużników – podmiotów, którym wydano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w celu umożliwienia kontroli terminowości wpłat, bowiem zgodnie z art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 1286 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.), w przypadku niedokonania opłaty za korzystanie z tego zezwolenia w terminach wskazanych w przepisach art. 11¹ ust. 7 przytoczonej ustawy – zezwolenie wygasa.

Przypis dochodów na kontach 221 i 720 był ujmowany w momencie księgowania dokonanych wpłat na rachunek bankowy dochodów. W myśl art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy

z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), plany kont jednostek budżetowych powinny uwzględniać, że ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów.

Inspektor ds. ewidencji działalności gospodarczej i dodatków mieszkaniowych w Referacie Organizacyjnym i Spraw Obywatelskich, prowadzący sprawy związane z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, nie przekazywał informacji o rocznych należnościach z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do Referatu Finansowego, ponieważ przepływu ww. informacji pomiędzy referatami nie uregulowano w wewnętrznych przepisach dotyczących zasad rachunkowości.

Przygotowanie projektu ww. sprawie w wewnętrznych przepisach dotyczących obiegu dokumentów księgowych należało do p. Leszka Pietrasińskiego – Skarbnika Gminy, ponieważ z zakresu czynności służbowych z dnia 2 kwietnia 2012 r., wynikały jego obowiązki i odpowiedzialność w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki.

Natomiast w myśl art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm., Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.), kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację dotyczącą przyjętych zasad rachunkowości.

Wniosek nr 9

Zaprowadzić ewidencję księgową na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, stosownie do art. 20 ust. 1, art. 17 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz.1047 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 221 zawartego w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 760).

Wniosek nr 10

Dostosować obowiązującą w Urzędzie Miejskim w Sośnicowicach dokumentację przyjętej polityki rachunkowości, w tym w zakresie obiegu dokumentów księgowych dotyczących przypisu rocznych należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz.1047 z późn.zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 221 zawartego w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz.760), mając na uwadze art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 z późn.zm.) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.).

- W 2015 r. zaniechano ujęcia w ewidencji pozabilansowej na koncie 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” i na koncie 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” umów jako prawne zaangażowanie przyszłych wydatków. W myśl art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm., Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), plany kont jednostek budżetowych powinny uwzględniać, że ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów – także zaangażowanie środków.

Zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn.zm.), konto 998 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej danego roku budżetowego oraz w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych ujętych do realizacji w danym roku budżetowym. Ewidencja szczegółowa do konta 998 jest prowadzona według podziałek klasyfikacyjnych planu finansowego, z wyodrębnieniem planu niewygasających wydatków. Na koniec roku konto 998 nie wykazuje salda. Konto 999 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat oraz niewygasających wydatków, które mają być zrealizowane w latach następnych. Ewidencja szczegółowa do konta 999 jest prowadzona według podziałek klasyfikacyjnych planu finansowego, z wyodrębnieniem planu niewygasających wydatków. Na koniec roku konto 999 może wykazywać saldo Ma oznaczające zaangażowanie wydatków budżetowych lat przyszłych. Natomiast w zarządzeniu Nr 56/2016 Burmistrza Sośnicowic z dnia 28 czerwca 2013 r. wraz ze zmianami oraz zarządzeniu Nr 92/2014 Burmistrza Sośnicowic z dnia 30 września 2014 r. wraz ze zmianami, zapisano: zaangażowanie to sytuacja prawna wynikająca z podpisanych umów, decyzji i innych postanowień, które spowodują wykonanie wydatków.

Powyższe ustalono na przykładzie umów:

- a) nr OME-15/06.5200057045 z dnia 29 stycznia 2015 r. dotycząca usługi oświetlenia ulic, placów, skwerów, otwartych parków i zieleńców oraz chodników i przejść dla pieszych znajdujących się na terenie Gminy Sośnicowice na kwotę 650.000,00 zł brutto (528.455,28 zł netto). Termin obowiązywania umowy 01.02.2015 r. – 31.01.2017 r.
- b) umowa z dnia 15 kwietnia 2015 r., której przedmiotem usługi było zastępstwo procesowe oraz doradztwo prawne w zakresie zastępstwa procesowego przed organami podatkowymi i sądami administracyjnymi, gdzie ustalono jako stałe jednorazowe miesięczne wynagrodzenie 300,00 zł.

Przypisanie zaangażowania wydatków z powyższych umów następowało w momencie zapłaty faktury.

Zadania związane z prowadzeniem ewidencji na pozabilansowych kontach należały do Inspektora ds. obsługi finansowo-księgowej i budżetu w Wydziale Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Leszek Pietrański – Skarbnik Gminy.

Wniosek nr 11

Zapewnić prowadzenie prawidłowej ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych roku bieżącego na koncie 998 oraz zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat na koncie 999, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia

Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz.760), mając na uwadze art. 40 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

- *W ewidencji księgowej jednostki Urząd Miejski operacje finansowe dotyczące pobrania gotówki do kasy Urzędu z banku, ujmowano na kontach: Wn/ 101 – „Kasa” i Ma/ 130 – „Rachunek bieżący jednostki” z pominięciem konta 141 – „Środki pieniężne w drodze”. Zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.), a także z zapisami w uregulowaniach wewnętrznych wprowadzonych zarządzeniem Nr 56/2016 Burmistrza Sośnicowic z dnia 28 czerwca 2013 r. wraz ze zmianami oraz zarządzeniem Nr 92/2014 Burmistrza Sośnicowic z dnia 30 września 2014 r. wraz ze zmianami, konto 141 służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze. Stosownie do przyjętej techniki księgowania, środki pieniężne w drodze mogą być ewidencjonowane na bieżąco lub tylko na przełomie okresu sprawozdawczego. W czasie trwania kontroli z dniem 1 kwietnia 2017 r. zaprowadzono ewidencję księgową na koncie 141.*

Zadania związane z prowadzeniem ewidencji na pozabilansowych kontach należały do Inspektora ds. obsługi finansowo-księgowej i budżetu w Wydziale Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Leszek Pietrański – Skarbnik Gminy Sośnicowice.

- *W latach 2015 - 2016 dokonywano wypłaty przyznanych pracownikom świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych z rachunku bankowego „wydatki” jednostki Urząd Miejski, a następnie w tym samym dniu refundowano ten wydatek z rachunku bankowego Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. W myśl art. 12 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 111 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 800 z późn. zm.), środki Funduszu są gromadzone na odrębnym rachunku bankowym. Środki finansowe stanowiące równowartość odpisów zakładowego funduszu świadczeń socjalnych na dany rok kalendarzowy jako wydatek z budżetu, były przekazane z zachowaniem terminów wynikających z art. 6 ust. 2 ww. ustawy. Według złożonych w trakcie kontroli wyjaśnień przez Skarbnika Gminy: „Takie a nie inne rozwiązanie kwestii wypłat świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych podyktowane jest troską o prawidłowe rozwiązanie kwestii związanych z opodatkowaniem niektórych świadczeń. Tylko poprzez ujęcie w jednej liście płac należności wynikających z tytułu wynagrodzenia oraz należności z tytułu przedmiotowych świadczeń pozwala, przy użyciu programu płacowego jaki używamy, na spełnienie wymogu potrącenia z wynagrodzenia (a nie ze świadczenia) zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych. Program płacowy automatycznie oblicza zaliczkę na ten podatek uwzględniając w danym*

roku stawki opodatkowania w poszczególnych przedziałach dochodowych. Nie jest możliwe by potrącany podatek wprowadzać „ręcznie”, z czym trzeba by się liczyć rozdzielając te dwie wypłaty.”

Zadania związane z prowadzeniem obsługi finansowo-księgowej Urzędu Miejskiego należały do Inspektora ds. obsługi finansowo-księgowej i budżetu w Wydziale Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Leszek Pietrański – Skarbnik Gminy Sośnicowice.

Wniosek nr 12

Zapewnić wypłacanie pracownikom świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych bezpośrednio z rachunku bankowego ZFŚS, stosownie do art. 12 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 800 z późn. zm.).

W zakresie dotacji dla podmiotów z poza sektora finansów publicznych:

- W 2016 r. przyjęto nieprawidłowe rozliczenie dotacji w wysokości 43.000,00 zł udzielonej z budżetu Gminy Sośnicowice Przyszkołnemu Klubowi Sportowemu „Ruch Kozłów”. Dotacji udzielono na podstawie umowy Nr ROiSO/2720/7/2015 z dnia 16 stycznia 2015 r. z przeznaczeniem na wykonanie zadania publicznego pn.: „Wspieranie rozwoju sportu na terenie sołectwa Kozłów w roku 2015”. W stanowiącym element rozliczenia dotacji zestawieniu faktur/rachunków, w części pn. „Zakupy materiałów”, w poz. 10 i 19 wykazano koszty realizacji zadania (do poniesienia z dotacji) w kwotach po 239,97 zł, przy czym koszty te udokumentowano tą samą dwukrotnie załączoną fakturą (wg zestawienia Nr 135/207/2015). Powyższe wskazuje na podwójne rozliczenie ww. faktury. Ponadto, występowały przypadki, w których przyjęte do rozliczenia kserokopie faktur/rachunków, były tylko częściowymi kopiami dokumentów (niekompletnymi). Kserokopie faktur/rachunków nie zawierały np. nr faktury, daty wystawienia, kwoty brutto, a na niektórych z nich nie było możliwe potwierdzenie danych nabywcy, co dotyczyło ujętych w Zestawieniu faktur (rachunków): poz. 2, 27, 33 („Zakupy materiałów”), poz.: 8, 9, 10, 11 („Usługi”), poz.: 1, 2, 3 („Opłaty i składki”). Zgodnie z treścią przywołanej powyżej umowy z dnia 16 stycznia 2015 r., dotowany był zobowiązany do sporządzenia i przedłożenia częściowych sprawozdań z wykonywania zadania (według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 27/2014 Burmistrza Sośnicowic z dnia 31 marca 2014 r.) wraz z kserokopiami dokumentów potwierdzających realizację zadania, w tym dowodów księgowych i sprawozdania końcowego. Zgodnie z § 9 uchwały Nr III/18/2015 Rady Miejskiej w Sośnicowicach z dnia 28 stycznia 2015 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadań z zakresu rozwoju sportu na terenie Gminy Sośnicowice, z beneficjentem dotacji Burmistrz zawiera umowę o realizację zadania. Kontrola realizacji umów z zakresu kultury fizycznej należała do Inspektora ds. organizacyjnych i administracji w Referacie Organizacyjnym i Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach, którego podpis potwierdzający przeprowadzenie merytorycznej kontroli widniał na kserokopiach faktur. Rozliczenie ww. dotacji zatwierdził p. Marcin Stroncsek – Burmistrz Sośnicowic.

Wniosek nr 13

Ponownie przeanalizować rozliczenie dotacji udzielonej Przyszkolnemu Klubowi Sportowemu „Ruch Kozłów” na podstawie umowy Nr ROiSO/2720/7/2015 z dnia 16 stycznia 2015 r., na zadanie „Wspieranie rozwoju sportu na terenie sołectwa Kozłów w roku 2015”, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego wykorzystania środków finansowych wyegzekwować ich zwrot do budżetu, mając na uwadze postanowienia umowy dotacji, § 9 uchwały Nr III/18/2015 Rady Miejskiej w Sośnicowicach z dnia 28 stycznia 2015 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadań z zakresu rozwoju sportu na terenie Gminy Sośnicowice oraz art. 252 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach odpowiedzialnymi za rozliczenie dotacji dla jednostek spoza sektora finansów publicznych, mając na uwadze z § 9 uchwały Nr III/18/2015 Rady Miejskiej w Sośnicowicach z dnia 28 stycznia 2015 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadań z zakresu rozwoju sportu na terenie Gminy Sośnicowice oraz art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

Wydatki z tytułu wypłaty dodatku uzupełniającego dla nauczycieli:

- *W 2017 r. zaniechano terminowego przekazania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Sośnicowice. Powyższym naruszono art. 30a ust. 5 w związku z art. 91d pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r., poz. 191 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego przedkłada sprawozdanie, w terminie 7 dni od daty jego sporządzenia, regionalnej izbie obrachunkowej, a także organowi stanowiącemu tej jednostki samorządu terytorialnego, dyrektorom szkół prowadzonych przez tę jednostkę oraz związkom zawodowym zrzeszającym nauczycieli. W przypadku szkół i placówek prowadzonych przez Gminę Sośnicowice, zadania i kompetencje organu prowadzącego określone w art. 30a wykonywał Burmistrz.*

Sprawozdanie za 2016 r. sporządzono w dniu 24 stycznia 2017 r. i zostało przedłożone Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach według daty nadania w dniu 3 lutego 2017 r., Przewodnicząca Rady Miejskiej potwierdziła odbiór 6 lutego 2017 r., Prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego potwierdził odbiór 3 lutego 2017 r., Dyrektor Przedszkola w Kozłowie w dniu 2 lutego 2017 r., pozostałe przekazania sprawozdań dyrektorom szkół i przedszkoli z terenu Gminy Sośnicowice nie miały daty.

W przypadku przedłożonych kontrolującym potwierdzeń przekazania ww. sprawozdania za 2014 r. i 2015 r. dyrektorom szkół i przedszkoli z terenu Gminy Sośnicowice, Związkowi Nauczycielstwa Polskiego, także brak było daty.

Zgodnie z § 60 ust. 3 i § 61 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych

(Dz. U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67), na egzemplarzu pisma przeznaczonym do włączenia do akt sprawy zamieszcza się informację co do sposobu wysyłki oraz potwierdzenie dokonania wysłania przesyłki lub jej osobistego doręczenia oraz prowadzi się rejestr przesyłek wychodzących na nośniku papierowym zawierający w szczególności datę przekazania wysyłki do adresatów.

Zadania w zakresie przekazania w terminie ww. sprawozdań za 2016 r. należały do Specjalisty ds. placowych i księgowych, natomiast brak daty na potwierdzeniu przedłożenia ww. sprawozdania za 2014 r. i 2015 r. wystąpił z powodu niedopatrzenia Referenta ds. placowych, socjalnych i materiałowych, pracowników Gminnego Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych.

Wniosek nr 15

Zapewnić przestrzeganie terminu przekazywania odbiorcom sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, zgodnie z art. 30a ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

- W latach 2014 - 2016 przy ustalaniu składników wynagrodzenia dla dwóch pracowników zatrudnionych na stanowisku głównego specjalisty w Urzędzie Miejskim w Sośnicowicach, nie uwzględniano dodatku funkcyjnego, co pozostawało w sprzeczności z zapisami w załączniku nr 3 do regulaminów wynagradzania wprowadzonych zarządzeniami Burmistrza Sośnicowic: Nr 133/2011 z dnia 14 grudnia 2011 r. i Nr 22/2015 z dnia 16 marca 2015 r. opracowanych na podstawie art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008 r., Nr 223, poz. 145; Dz. U. z 2014 r., poz. 1202) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2009 r., Nr 50, poz. 398; Dz. U. z 2014 r., poz. 1786).

W przywołanych obowiązujących regulaminach wynagradzania § 6 ust. 2 miał brzmienie: „Pracownikom zatrudnionym na stanowiskach związanych z kierowaniem zespołem oraz radcy prawnemu i kierownikowi urzędu stanu cywilnego przysługuje dodatek funkcyjny. Dodatek funkcyjny przysługuje również pracownikom zatrudnionym na stanowiskach nie związanych z kierowaniem zespołem, dla których w tabeli – Wykaz stanowisk osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę na których może być przyznany dodatek funkcyjny i maksymalna stawka dodatku – przewiduje się dodatek funkcyjny, z tym że maksymalna stawka tego dodatku przewidziana dla danego stanowiska jest niższa o jedną stawkę.”

Do dnia zakończenia kontroli nie dokonano zmiany składników wynagrodzenia dla ww. pracowników.

Aneksy do umowy/porozumienia o pracę były podpisane przez p. Marcina Stroncza – Burmistrza Sośnicowic.

Wniosek nr 16

Dostosować składniki wynagrodzenia pracowników zatrudnionych na stanowisku głównego specjalisty do uregulowań zawartych w regulaminie wynagradzania

wprowadzonym zarządzeniem Nr 22/2015 Burmistrza Sośnicowic z dnia 16 marca 2015 r., mając na uwadze art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 902) oraz rozporządzenie rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1786).

W zakresie dochodów budżetowych:

- *W latach 2014 - 2015 nie sporządzono deklaracji na podatek od nieruchomości stanowiących własność Gminy Sośnicowice, a nie oddanych w posiadanie innym podmiotom na lata 2014 - 2015. Naruszono tym art. 3 ust. 1 pkt 1, art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 95, poz. 613 z późn. zm., Dz.U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r. poz. 716 z późn.zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, podatnikami podatku od nieruchomości są osoby prawne będące: właścicielami nieruchomości lub obiektów budowlanych. Osoby prawne są obowiązane: składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku. Stosownie do art. 6 ust. 10 tej ustawy obowiązek składania deklaracji na podatek od nieruchomości, o którym mowa w art.6 ust. 9 pkt 1 ww. ustawy, dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień na mocy przepisów niniejszej ustawy.*

Deklaracja na podatek od nieruchomości stanowiących własność Gminy Sośnicowice na 2016 r. została sporządzona.

Uchwałą Nr XXVIII/278/2005 Rady Miejskiej w Sośnicowicach z dnia 13 grudnia 2005 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości na terenie gminy Sośnicowice, zwolniono od podatku od nieruchomości m.in. grunty i budynki lub ich części, stanowiące własność jednostek samorządu terytorialnego nie przekazane w posiadanie zależne.

W związku z powyższym w latach 2014 - 2015 nie wykazano skutków udzielonych zwolnień w podatku od nieruchomości wprowadzonych uchwałą Rady Miejskiej, a dotyczących nieruchomości stanowiących własność Gminy Sośnicowice, w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego w kolumnie 13 – skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych).

Ponadto w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2016 r. w kolumnie 14 – skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa – w zakresie umorzenia zaległości podatkowych w podatku rolnym, podatku od nieruchomości, podatku leśnym, podatku od środków transportowych oraz wpływów z opłaty eksploatacyjnej, wykazano skutki odpisania podatków w związku z przedawnieniem.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 z późn. zm.) - w kolumnie

„Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” w zakresie:

a) umorzeń zaległości podatkowych - wykazuje się kwoty dotyczące skutków udzielonych przez organ podatkowy gminy lub miasta na prawach powiatu za okres sprawozdawczy umorzeń w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej w podatkach i opłatach, stanowiących dochód budżetu gminy lub miasta na prawach powiatu. Wykazane w tej kolumnie skutki powinny wynikać z decyzji właściwych organów gminy lub miasta na prawach powiatu, w zakresie zarówno bieżących, jak i zaległych należności. Wykazane kwoty powinny być zgodne z rejestrem przypisów i odpisów.

W dniu 13 czerwca 2017 r., po kontroli, sporządzono i przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach korekty Rb-PDP sprawozdania z wykonania dochodów podatkowych Gminy Sośnicowice za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r. w zakresie wykazanych kwot umorzeń zaległości podatkowych w wysokości 4.571.967,89 zł oraz korekty sprawozdania Rb-27S w zakresie wykazanych kwot umorzeń zaległości podatkowych w wysokości 9.238.025,08 zł. W uzasadnieniu korekty Rb-PDP podano: skorygowano błędnie podane kwoty skutków dotyczących przedawnionych należności, z tego: podatek rolny, podatek od nieruchomości, podatek leśny, podatek od środków transportowych, wpływy z opłaty eksploatacyjnej.

Zadania związane z czynnościami sprawdzającymi mającymi na celu ustalenie stanu faktycznego jakie podmioty mogły skorzystać ze zwolnień wynikających z ww. uchwały oraz przekazywanie danych do sporządzania sprawozdań należały do Inspektora ds. podatkowych i egzekucji administracyjnej w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Leszek Pietrasiński – Skarbnik Gminy Sośnicowice.

Wniosek nr 17

Sporządzić deklaracje na podatek od nieruchomości będących własnością Gminy Sośnicowice za lata 2014 - 2015 oraz obliczyć i prawidłowo ustalić wysokość skutków zwolnień w podatku od nieruchomości oraz prawidłowo wykazać w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy Sośnicowice, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 1, art. 6 ust. 9 pkt 1 w związku z art. 6 ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm., Dz. U. z 2014 r, poz. 849 z późn. zm., a obecnie Dz. U. z 2016 r. poz. 716 z późn.zm), mając na uwadze § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 z późn. zm.), § 3 ust. 1 pkt 10, pkt 12 i § 8 ust. 3 oraz § 24 ust. 4 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 39 do ww. rozporządzenia, jak również art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

- *Do dnia kontroli zaniechano przeprowadzenia czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności wykazywanych przez podatnika podatku od nieruchomości danych o posiadanych nieruchomościach celem prawidłowego ich opodatkowania oraz nie wezwano tego*

podatnika do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienie deklaracji, a dotyczyło istnienia na terenie działki nr 464/156 parkingu. Podatnik SP ZOZ Miejsko – Gminny Ośrodek Zdrowia w Sośnicowicach nie wykazał w złożonych deklaracjach dotyczących podatku od nieruchomości na 2016 r. i 2017 r. budowli, czyli będącego w jego posiadaniu parkingu.

Powyższe było niezgodne z art. 272 pkt 3, art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn.zm., Dz. U. z 2017 r. poz. 201). W myśl art. 272 pkt 3 ww. ustawy, organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Stosownie z kolei do art. 274a § 2 ww. ustawy w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Zadania dotyczące wstępnej kontroli składanych deklaracji podatkowych w podatku od nieruchomości należały do Inspektora ds. podatkowych i egzekucji administracyjnej w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Leszek Pietrański – Skarbnik Gminy Sośnicowice.

Wniosek nr 18

Rozważyć wszczęcie postępowania podatkowego wobec podatnika władającego działką nr 464/156 w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r., poz. 201 z późn. zm.) w celu ustalenia prawidłowej wysokości zobowiązania podatkowego, mając na uwadze wymogi ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 716 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w **zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, w **terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Elektronicznie podpisany przez Krzysztof Aleksander Róg

Krzysztof Róg